

บรรลือศักดิ์ วงษ์ภักดี 2552: ชีตความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของ
อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)
สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิทยาลัยสิ่งแวดล้อม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมนิมิตร พุกงาม, วท.ค. 133 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของนักท่องเที่ยวและ
ประเมินขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง
จังหวัดระยองและจันทบุรี กำหนดให้นักท่องเที่ยวที่ประกอบกิจกรรมในเขตอุทยานแห่งชาติเป็นประชากร
เป้าหมายในการศึกษาจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือประกอบการแจกจ่ายจำนวน
นักท่องเที่ยวทั้งในวันธรรมดาและวันหยุดเสาร์-อาทิตย์และวันนักขัตฤกษ์ ในเดือนเมษายนและเดือนมิถุนายน
2550

ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแบบเข้าไป-เย็นกลับ คิดเป็นร้อยละ 98.5
นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คาดหวังประกอบกิจกรรมเล่นน้ำตก ชมวิวทิวทัศน์ พักผ่อนในบรรยากาศที่เงียบสงบและ
ถ่ายภาพ คิดเป็นร้อยละ 73.3, 73.7, 67.3 และ 53.3 กิจกรรมดังกล่าวทำจริง คิดเป็นร้อยละ 82.5, 75.8, 64.8 และ
49.8 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ทางนันทนาการในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.41) การประเมินขีด
ความสามารถในการจัดการพื้นที่ พบว่า อุทยานแห่งชาติมีขีดความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง

ขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ พบว่า พื้นที่เล่นน้ำตก ห้องอาบน้ำ และศูนย์บริการ
นักท่องเที่ยว มีระดับการใช้ประโยชน์ปัจจุบันอยู่ในระดับที่เกินขีดความสามารถในการรองรับ (over cc)
ร้านอาหารมีการใช้ประโยชน์ปัจจุบันอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (exceeding
cc) ห้องสุขามีระดับการใช้ประโยชน์ปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ปาน
กลาง (at&approaching cc) ปัจจัยชี้วัดอื่นมีระดับการใช้ประโยชน์ปัจจุบันอยู่ในระดับต่ำกว่าขีดความสามารถใน
การรองรับของพื้นที่ (below cc) ส่วนขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านจิตวิทยา พบว่า ยังอยู่ในระดับที่ต่ำ
กว่าขีดความสามารถในการรองรับ (below cc) ของนักท่องเที่ยวที่เข้าไปประกอบกิจกรรม โดยมีความต้องการให้
มีนักท่องเที่ยวในบริเวณที่ประกอบกิจกรรมไม่เกิน 100 คน

ผลจากการศึกษาสามารถนำมาใช้ในการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวงและสามารถนำไป
ประยุกต์ใช้ในการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการสำหรับแหล่งท่องเที่ยว
ทางธรรมชาติแหล่งอื่นได้